

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2018 m. kovo 1 d.

Geriau susiekite atsinaujinančiąją energiją su kaimo politikomis, teigia ES auditoriai

„ES turėtų nuveikti daugiau, kad galėtų išnaudoti savo įvairių, su atsinaujinančiąja energija ir kaimo plėtra susijusių politikų sinergijas“, – teigiama naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje. Auditoriai nagrinėjo ryšį tarp atsinaujinančiosios energijos ir kaimo plėtros. Jie padarė išvadą, kad būta potencialių sinergijų, bet iki šiol jos liko neišnaudotos.

Galioja keletas ES ir nacionalinių finansavimo programų, kuriomis siekiama skatinti atsinaujinančiosios energijos gamybą ir naudojimą; vienas iš ES šaltinių yra Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP). Tačiau auditoriai pažymėjo, kad Europos Komisija negalėjo pateikti išsamios naujausios informacijos apie atsinaujinančiąją energiją, tiek apskritai, tiek pagal EŽŪFKP, skirtą finansinę paramą.

„Kaimo plėtros finansavimas gali vaidinti tam tikrą vaidmenį siekiant ES ir nacionalinių atsinaujinančiosios energijos tikslų, tačiau kai parama atsinaujinančiąjai energijai teikiama iš kaimo plėtros fondų, ji turėtų duoti naudos kaimo vietovėms, – pareiškė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Samo Jereb. – Šiuo klausimu Europos Komisija nepateikė pakankamo paaiškinimo ar rekomendacijų.“

Auditoriai apklė penkias valstybes nares: Bulgariją, Prancūziją (Žemutinę Normandiją), Italiją (Toskaną), Lietuvą ir Austriją. Jie nustatė, kad dauguma aplankytų valstybių narių nepanaudojo kaimo plėtros fondų tam, kad pirmenybė būtų teikiama atsinaujinančiosios energijos projektams, kurie taip pat būtų galėję prisidėti prie tvarios kaimo plėtros. Nors daugelis aplankytų projektų turėjo teigiamą ekonominį ir aplinkosauginį poveikį, valstybės narės taip pat finansavo projektus, kurie buvo ekonomiškai naudingi projektų savininkams, tačiau darė nedidelį teigiamą poveikį kaimo vietovėms.

Apskritai ES atsinaujinančiosios energijos politikoje galėtų būti aiškiau nustatytos sąlygos, leidžiančios sėkmingai susieti atsinaujinančiąją energiją su kaimo plėtra. Auditorių manymu, padėtų pagerinti galėtų šiuo metu svarstomas atsinaujinančiosios energijos politikos pagrindas. Tačiau nei dabartinė, nei siūloma bioenergetikos tvarumo sistema nesudaro pakankamo pagrindo, kad apsaugotų kaimo vietoves nuo aplinkosauginių bei socialinių ir ekonominių rizikų ir maksimaliai išnaudotų jų tolesnės tvarios plėtros galimybes.

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.

Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene

T: (+352) 4398 47 063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Auditoriai teikia šias rekomendacijas:

- Formuodamos savo būsimą atsinaujinančiosios energijos politiką, Komisija ir valstybės narės turėtų atsižvelgti į kaimo vietovių sąlygas ir poreikius.
- Komisija, Europos Parlamentas ir Taryba turėtų parengti bioenergijos politiką taip, kad būtų geriau išvengta netvaraus biomasės naudojimo energijos gamybai.

Be to, Komisija turėtų:

- patikslinti paramos investicijoms į atsinaujinančiąją energiją tikslą ir vaidmenį;
- pareikalauti, kad valstybės narės savo 2019 m. metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateiktų svarbią informaciją apie atsinaujinančiosios energijos projektų programos laimėjimus;
- drauge su valstybėmis narėmis įtvirtinti poreikį paramą teikti tik gyvybingiems atsinaujinančiosios energijos projektams, duodantiems aiškią naudą tvariai kaimo plėtrai, ypač kai parama teikiama iš EŽŪFKP.

Pastabos leidėjams

Atsinaujinančioji energija – tai iš atsinaujinančiųjų, neiškastinio kuro energijos išteklių, kurie atsinaujina per žmogaus gyvenimo trukmę, pagaminta energija. Atsinaujinančiosios energijos gamyba ir suvartojimas ES didėja, tačiau reikia dar labiau pasistengti, jei norima pasiekti ES atsinaujinančiosios energijos tikslus ir užtikrinti, kad iki 2020 m. 20 %, o iki 2030 m. ne mažiau kaip 27 % bendros ES suvartojamos galutinės energijos sudarytų iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminta energija. Siekiant sumažinti ES išmetamą šiltnamio dujų kiekį ir užtikrinti, kad būtų laikomasi 2015 m. Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos, labai svarbu ES naudoti daugiau atsinaujinančiosios energijos.

Remiantis konsultacijų energijos klausimais bendrovės „Ecofys“ tyrimu, remiant ES energetikos sektorių, 2012 m. buvo išmokėta 99 milijardai eurų viešųjų lėšų, daugiausia skirtų iš nacionalinių biudžetų, iš kurių 40 milijardų eurų buvo skirta atsinaujinančiajai energijai.

2016 m. lapkričio mėn. Komisija pateikė „Pasiūlymą dėl direktyvos dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją“. Taryba pasiekė susitarimą dėl bendro požiūrio ir 2018 m. sausio mėn. Europos Parlamentas pataisas priėmė. Taryba taip pat parengė savo poziciją pirmajam trišalio dialogo susitikimui.

Specialioji ataskaita Nr. 5/2018 „Atsinaujinančioji energija siekiant tvarios kaimo plėtros: galimos reikšmingos sinergijos, kurios iš esmės nėra išnaudojamos“ paskelbta 23 ES kalbomis Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).